

Asia: VN/538/2019-422

Ehdotukset jätealan asetuksiksi (EU:n jätesäädöspaketti)

Jätehuollon järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset (luku 2)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 2 ja sen perusteluista.

-

Jätteiden erilliskeräys ja hyödyntäminen (luku 4)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 4 ja sen perusteluista

-

Kirjanpito jätteistä, siirtoasiakirja ja viranomaiselle toimitettavat tiedot (luku 5)

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen luvusta 5 ja sen perusteluista.

-

Muut asetuksen säännökset

- Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetun jäteasetuksen muista säännöksistä ja niiden perusteluista.

2. VN asetus jätteistä

20§ Muun asumisessa syntyvän jätteen kiinteistöttäinen erilliskeräys

Kunnan järjestämä muovituotteiden (muu kuin pakkaus) ei saa häiritä muovipakkausten erilliskeräystä. Mahdollisen toisen keräysastian ilmestyminen samaan jätepisteeseen voi sekoittaa pakkausten keräyslaatua – samoin yhteiskeräys. Mahdollisesta yhteiskeräyksestä on sovittava tuottajayhteisön kanssa erikseen.

22§ Muun kuin asumisessa syntyvän jätteen erilliskeräys

Toisessa momentissa mainittu lajittelu tasalaatuiseen ”huomattavan suurin määrinä ” syntyvään jätteeseen voi vahingoittaa jo vuosikymmeniä hyvin toiminutta yrityspakkauskeräystä ja kierrätystä. Yrityksiltä jäte toimitetaan joko suoraan tai terminaaliemme kautta kierrätykseen – jätettä ei lajitella enää syntypaikkalajittelun jälkeen. Kierrätysmarkkina vaatii yhden muovilaadun eriä ei sekalaisia yhteispaaleja. Samoin EOW lainsäädäntö tulee jatkossa vaatimaan tarkempia standardeja.

Lainsäädäntö ei saa antaa kuvaa, että vain joku laatu tarvitsee erilliskeräystä ja loput voi laittaa samaan paaliin/kasaan – tällainen menee energiajätteeseen. Päinvastoin pitäisi lisätä erilliskeräystä ja löytää uusia tapoja toimia. Sitä työtä teemme koko ajan.

23§ Yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja alueellista vastaanottoa koskevat erityiset säännökset

3 momentissa todetaan, että mahdollisuuksien mukaan kaikki muovi on kerättävä yhteen. Viitaten yllä olevaan ja erityisesti 22§:n esim. yrityspakkausten osalta halutaan enemmän muovipakkausten erilliskeräystä, yhteiskeräys kaikkien muovien kanssa voi haitata kierrätystä (vertaa aikaisempi EOW viittaus). Väärin ymmärrettynä hyvin toimiva muovipakkausten erilliskeräys voi romahtaa, jolloin polttoon päätyy entistä enemmän muovia. Muovipakkausjätteen hyvä laatu on tae paremmalle muovin arvolle, joka lisää halua erilliskeräykseen kierrätystä varten.

Valtioneuvoston asetukset ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista ympäristönsuojelusta, PCB-laitteistojen käytön rajoittamisesta ja PCB-jätteen käsittelystä sekä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annettuihin asetuksiin sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista kaatopaikka-asetukseen sekä niiden perusteluista.

-

Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetusta pakkaus- ja pakkausjäteasetuksesta ja sen perusteluista.

1. VN asetus pakkauksista ja pakkausjätteestä

2§ Soveltamisalan rajaukset

Vaarallisen jätteen keräys ei kuulu tuottajien vastuulle mutta sen pakkaukset pitää kuitenkin asetuksen mukaan laskea markkinoille saatetuiksi tuottajien toimesta ja täten vaikuttaa kierrätystulokseen. Koska näiden pakkausten keräys ja hyödyntäminen kuuluu kunnille niin SUM esittää, ettei näitä tarvitse laskea markkinoille saatetuiksi.

EU direktiivin mukaisesti 1 ME liikevaihtoraja tulisi poistaa. Täten saataisiin myös isompi määrä mukaan viralliseen raportointiin ja markkinoille saatettuihin.

6§ Pakkaukseen tehtävät merkinnät

Liitteeseen 3 tulisi lisätä numero 7 (O, Others), joka on kansainvälisesti pakkauksissa käytössä, mutta merkinnästä ei ole mainintaa Suomen lainsäädännössä.

Materiaalin tunnistusmerkinnän kohdalla tulisi olla maininta, että se on vapaaehtoinen ja muita vastaavia merkintöjä ei sallita. Tämä siksi, että toisessa momentissa sallitaan vapaaehtoiset merkinnät ilman rajoituksia.

8§ Pakkausjätteen kierrätystavoitteet pakkausmateriaaleittain

Markkinoille lasketuiksi tulisi vain katsoa vain tuottajien raportoinnin kautta tulevat määrät. Muiden toimijoiden määrät perustuvat arviointeihin, jolloin tieto on hyvin eritasoista. 1 ME liikevaihtorajan poisto lisäisi raportoinnin piiriin kuuluvia ja siten myös vertailukelpoisen tiedon määrää.

9§ Kierrätysasteen laskenta

Asetusten perusteluista selviää, että vuoteen 2024 asti kierrätystavoitteena toimii myös kansallisesti päätetty 22 % - tämä nykyisellä (vanhalla) tavalla laskettuna.

10§ Vastaanoton järjestäminen

Pakkausjätteiden erilliskeräyspisteiden vastaanottoaikkojen minimimäärä (1000 kpl) pitäisi pystyä vähentämään harkinnan varaisesti (valvova viranomaisen PirELY). Perusteluina ovat, että jo nykyisellään vastaanottopisteisiin kertyvä määrä vähenee koko ajan kiinteistökohtaisen keräyksen lisääntyessä. Näin ollen tuottajayhteisön valvova viranomaisen voi todeta, että riittävä valtakunnallinen vastaanottopiste ja kiinteistökeräys peitto saavutetaan ilman minimipistemäärää. Näin vältetään turhien vastaanottopisteiden rakentamisesta aiheutuvat kustannus- ja ympäristöhaitat. Uudet pisteet tulevat haja-asutusalueille, joissa kertyvät määrät ovat pieniä ja keräysastioita joudutaan tyhjentämään erittäin vajaina pelkästään hygieniasyistä. Näin ollen kuljetuksen aiheuttama ympäristöhaitta on suuri. Vastaanottoaikkoja ei tulisi sitoa kauppapaikkojen sijaintiin ja määrän vaan sellaisiin paikkoihin missä kuluttajat muutenkin liikkuvat. Lisäksi kuluttaja käyttäytyminen osoittaa, että nykyisiin kauppakeskusten lähellä oleviin pisteisiin tuodaan pakkausjätteitä hyvinkin kaukaa, joten uudet vastaanottopisteet eivät välttämättä lisää keräysmääriä.

11§ Käytettyjen pakkausten erillään pitämistä koskevat velvollisuudet

Jätelain perusteluissa (HE 40/2021 vp s 39) mainitaan ”jätteiden keskitetyn lajittelun” tarpeellisuus / mahdollisuus mutta asetuksissa ei ole tästä mitään mainintaa. Mielestämme asetuksissakin tulisi mainita, että erilliskeräykselle on myös vaihtoehto. Perusteluissa todetaan mm:

”On kuitenkin mahdollista, että joillakin alueilla ja joidenkin, esimerkiksi polttoon toimitettavan jätteen, osalta on harkittava erilliskeräyksen täydentämistä jätteiden keskitetyllä lajittelulla, jotta

kierrätystavoitteet saavutettaisiin. Tällaisilla erilliskeräystä täydentävillä toimilla voidaan kierrätetyn yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen määrä lisätä”

Laitosmainen sekajätteen käsittely on erittäin tarpeellinen lisätoimi 2025 kierrätystavoitteen saavuttamiseksi. Ruotsissa keräystehokkuus on yli 20 vuoden systemaattisen keräytyön jälkeen alle 50 %. Sielläkin on havahduttu asiaan ja mm Tukholmassa on jo yksi tällainen keskitetty laitos, josta lasketaan saataviksi sekajätteestä 15.000 t muovipakkauksia jatkokäsittelyyn ja kierrätykseen.

Kohta 2 on erityisen tärkeä: muovipakkauksia ja muita muovituotteita ei voida kerätä yhdessä ilman tuottajien suostumista. Jätelain asetuksessa on monta §, jossa viitataan kunnan velvollisuuteen muovituotteiden erilliskeräykseen ja 23§ edellytetään että ” mahdollisuuksien mukaan muovit on kerättävä yhdessä”. Erilaisten muovimateriaalien erottaminen on todella hankalaa ja edellyttää lajittelumenetelmien edelleen kehittämistä. Jo nyt on tosi haasteellista saada muovipakkaukset tehokkaasti lajiteltua ja kierrätettyä – muovituotteiden lisääminen ei auta kierrätyksen tehostamista.

12§ Tuottajien maksuosuudet

Tekstissä todetaan, että peruseriaatteet pitää huomioida ” mahdollisuuksien mukaan”. SUM katsoo, että peruseriaatteiden määrä on kuitenkin liian suuri. Riski on, että pakkaajat/tuottajat tulevat vaatimaan alennuksia, jos periaatteet täytetään. Kierrätysjärjestelmän rakentaminen ja kasvavien vaatimusten viestiminen on jo itsessään suuri haaste

Kohdan 2 mukainen pakkauksen arvioiminen kestävyiden osalta on mahdoton tehtävä. Miten tällaisen arvion voi tehdä – miten se raportoidaan?

Kohdan 5 mukainen uusiomuovin osuuden huomioon ottaminen liittyy kyllä kokonaisuuteen mutta ei tässä vaiheessa vielä. Ensin pitää saada kierrätystä lisättyä ja sitten voi miettiä muita asioita. Uusiomuovin raportointi ja todentaminen on kesken – menee vuosia ennen kuin se on virallistettu.

Kohta 6 tulisi poistaa koska ei ole relevanttia ottaa huomioon ympäristömerkkejä ja vastaavia standardeja.

Yleensäkin haluamme välttää liian laajaa bonus/malus pohjaa koska emme tiedä mihin suuntaan pakkaukset kehittyvät ja se voi tuoda mukanaan taloudellista riskiä. Muistettava myös, että SUP tuo mukanaan uutta raportoitavaa ja kustannuslaskentaa. Tämä on kokonaisuus, vaikka lainsäädäntö on erillään.

14§ Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuus

Toivomme, että lainsäädäntö varmistaa sen, että valtuutettu edustaja on velvollinen hoitamaan raportoinnin ja vuosimaksut samalla tavalla kuin tuottaja.

15§ Selvitys taloudellisista järjestelyistä’ ja toimintasuunnitelma uudelleenkäytön ja jätehuollon järjestämisestä.

Uusi määritelmä taloudellisista järjestelyistä on hyvä.

Kuitenkin jää epäselväksi mitä tarkoitetaan toimintasuunnitelmalla uudelleenkäytön järjestämisestä. Tämä osio vaatii lisäselvennystä. Pitääkö esim. tuottajayhteisön jatkossa aloittaa uudelleenkäytön järjestämisen.

17§ Tuottajayhteisön hakemustuottajarekisterin hyväksymiseksi

1 kohdan mukaan pitää täyttää 16§ osalta kohdat 1-2 ja 4-11. 16§ kohdassa 8 todetaan, että pitäisi tehdä

”luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin tuottaja myy pakattuja tuotteita suoraan käyttäjälle sekä mahdollisen valtuutetun edustajan nimi kyseissä jäsenvaltiossa”.

Tehtävää ei ole varmaankaan tarkoitettu tuottajayhteisölle? Meidän ei ole mahdollista valvoa yli 2700 tuottaja-asiakkaamme vientiä. Tämä vaatimus tulisi poistaa.

19§ Seurantatietojen ilmoittaminen

Kohdassa 4 vaaditaan kierrätyksen raportointia tonneina eriteltynä käsittelylaitoksen mukaan sekä laitoksen nimi ja sijaintipaikka. Direktiivin raportointiohje ei sisällä vaatimusta näin tarkasta raportoinnista joten SUM katsoo, että vaatimus tulisi poistaa kansallisesta asetuksesta.

Kohdassa 5 vaaditaan erillinen tieto kuluttajapakkausten kierrätyksestä. Tämä on uusi asiakohta ja olisi rakentavaa ymmärtää miksi tämä lisäys on tehty.

20§ Omavalvonta

Emme kannata vaatimusta pakollisesta ulkopuolisesta tarkastajasta. Omavalvonta tulisi osoittaa toimivuutensa ja jos PirEly tarvitsee tapauskohtaisesti ulkopuolista apua niin voi tietenkin viranomaisena siihen turvautua.

Valtioneuvoston asetukset käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, paristoista ja akuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ehdotetuista muutoksista käytöstä poistettujen renkaiden erilliskeräyksestä ja hyödyntämisestä, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, paristoista ja akuista sekä romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annettuihin asetuksiin ja niiden perusteluista.

-

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne muista mahdollisista jätealan asetuksiin liittyvistä asioista.

-

Rasmussen Peter
Suomen Uusiomuovi Oy